

методичних заходів здійснюється кафедрою та контролюється навчальною частиною академії.

Центральною фігурою в організації навчального процесу завжди був і залишається викладач, вимоги до якого чітко визначені. Це, насамперед психофізіологічні якості особи, його емоційна сфера, вихованість, інтелект, пам'ять, теоретична та практична педагогічна підготовка.

Основним обов'язком студента є досягнення мети навчальних занять-знань, умінь та практичних навичок відповідно до вимог діяльності лікаря та офіцера.

Взаємовідносини викладач-студент базуються на взаємній повазі, ставленні для студентів як до молодших колег, за доброї обізнаності викладача зі свого фаху, наявності мовної культури та ерудиції, уміння пов'язувати теоретичний матеріал із практичними проблемами.

Потрібно зазначити, що колектив кафедри екстремальної та військової медицини УМСА прагне створити всі умови, які б сприяли тому, щоб кафедра стала справжнім центром підготовки висококваліфікованих медичних кадрів запасу для Збройних Сил України.

СПІВДРУЖНІСТЬ ВЧЕНОГО І СТУДЕНТА У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ІМПЛАНТОЛОГІЇ

В.В.Рубаненко, О.Б.Бєліков, О.І.Тесленко, О.Б.Тумакова

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Навчальний процес – це складна система поведінки та відносин між викладачами і студентами. Діяльність кожного викладача та навчальна робота кожного студента індивідуальні, але об'єднані загальними цілями та завданнями навчання.

Тому суттєве значення для опанування професії має вибір та обґрунтування форм, методів та засобів навчання, які б активізували прагнення до теоретичної та практичної підготовки студентів.

Одним із найефективніших шляхів підвищення якості підготовки спеціалістів слід вважати всебічну активізацію навчальної діяльності. Це діяльність як викладачів (цілеспрямований вибір методів навчально-методичної роботи, використання в навчальному процесі наукових досягнень), так і студентів (їхня зацікавленість у набутті знань, вмінь та навичок професійної діяльності, творчому ставленні до навчання, сприйняття та засвоєння інформації).

Тому для більш ефективного засвоєння студентами матеріалу зі спеціальності на кафедрі широко впроваджується читання лекцій з урахуванням сучасного розвитку стоматології, включенням наукових розробок співробітників кафедри. Лекції, де глибина і науковість поєднуються з якістю та доступністю, чітка логічність – з емоційністю мають

велику цінність для студентів. Аналітичний підхід до розкриття теми пробуджує думку студентів, робить пізнання творчим та радісним.

Для забезпечення наочності лекцій ми використовуємо поряд з таблицями, слайди, кодограми із дисертаційних робіт співробітників кафедри, демонстрування відеофільмів із розробками вітчизняних науковців.

Ще однією формою отримання інформації студентами про сучасні наукові досягнення та новітні технології у стоматології є лекції–семінари з представниками вітчизняних та іноземних фірм–виробників та клінік. Кафедрою були організовані такі зустрічі з представниками фірми "VOCO" (Німеччина), "SUDIPLANT" (Франція), "МаркоФарм" (Україна).

Головним у організації практичних занять студентів ми вважаємо: засвоєння теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок та розвиток клінічного мислення, що неможливе без принципів науковості.

Велике значення для активізації знань студентів мають нові форми навчання з урахуванням індивідуальних інтересів студентів, нові прийоми засвоєння знань з акцентом на індивідуалізацію навчання.

Наукові розробки співробітників кафедри включені в питання для самостійної підготовки студентів, у перелік питань до державних іспитів, у методичні розробки самостійної роботи студентів та для викладачів. З одного боку, враховуючи те, що практичні заняття зі студентами 4 та 5 курсів проводять викладачі із науковим ступенем, у студентів є можливість визначитись у виборі напрямків наукових досліджень; з іншого - творчий підхід кожного викладача до студентів, залучення їх до наукової роботи, сходінками до якої є НДРС та студентське наукове товариство, формує у них навички дослідника.

У фізіологічній лабораторії кафедри студенти можуть ознайомитися з методами визначення функціонального стану зубощелепної системи (комп'ютерна електроміографія, реографія), які використовуються на етапах наукових досліджень співробітників академії.

Для розвитку творчого нестандартного мислення майбутніх спеціалістів велике значення має залучення їх до раціоналізаторської та винахідницької діяльності. В ході цієї роботи студенти засвоюють методику пошуку та аналізу патентної інформації, ознайомлюються з новітніми досягненнями науки і техніки, аналізують шляхи досягнення позитивного ефекту у винахідництві. Залучення студентів до пошуку літературних джерел комп'ютерних банків даних системи "Medline", "Current Contents", які містять реферати публікацій з загальнобіологічних проблем та клінічної медицини, дає можливість їм одержати уявлення про стан підготовки, формує необхідний фахівцеві науковий світогляд.

Підвищенню активності студентів сприяє довіра керівника гуртка до виконання професійних знань. Студенти бачать результати своєї ро-

боти, готують доповідь на наукову конференцію, виготовляють слайди, таблиці, кодограми, знімають відеофільми тощо. Це також готує їх до майбутньої наукової діяльності та творчих підходів у роботі.

Науково-дослідна робота активно впливає на якість підготовки спеціалістів, на розвиток науки для практики, допомагає студентам відповідальніше ставитися до навчання, сприяє підвищенню успішності, формує творчий підхід до вирішення практичних питань, постійно накопичує і поглиблює знання майбутніх фахівців.

Найбільш зацікавлені студенти мають можливість ознайомитися з науковим підходом до ортопедичного лікування під час проведення внутрішньо- та міжкафедральних захистів дисертаційних робіт, набутти навичок висвітлення різних точок зору, багатоваріантності вирішення одних і тих же проблем.

В умовах клініки ортопедичної стоматології при проведенні семінарів та клінічних конференцій проявом активної творчості студентів є науковий підхід у виборі та обґрунтуванні методу ортопедичного лікування. Під час обговорення складних клінічних випадків деякі студенти вміють відстоювати свою точку зору, проявляють високий рівень самооцінки.

Ще однією формою заохочення студентів до творчої діяльності, перевірки рівня професійної підготовки є студентська олімпіада. До участі у письмовому турі олімпіади залучається широке коло студентів, які мають змогу перевірити свої знання з ортопедичної стоматології, надати оригінальне рішення проблемам нашого предмета, а також продемонструвати творчий підхід у визначенні методів ортопедичного лікування. У другому усному турі студенти показують свої можливості громадського виступу, спілкування із колегами та членами журі, захисту своєї позиції.

Постійна спрага знань спонукає студентів до участі у дослідженнях, а це неможливо без самостійності, вміння застосувати отримані знання у вирішенні конкретних завдань, володіння новинками літератури та узагальнення її даних, виховує високу вимогливість до себе, цілеспрямованість, згуртованість, організованість.

Таким чином, на кафедрі ортопедичної стоматології та імплантології наукові розробки співробітників не відокремлені від практики, мають безпосереднє втілення у студентській аудиторії, а співдружність викладачів і студентів приносить свої плоди у справі виховання і професійної підготовки медичних кадрів.